

PROGRAM STUDIÓW
Kierunek studiów: europeistyka
obowiązuje od roku akademickiego: **2022/2023**

Część I. Informacje ogólne.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: **Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie Wydział Ekonomiczno-Informatyczny**
2. Poziom kształcenia: **studia pierwszego stopnia**
3. Profil kształcenia: **praktyczny**
4. Liczba semestrów: **6**
5. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: **182**
6. Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów: **1650**
7. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: **31.01.2022 r.**
8. Wskazanie dyscypliny wiodącej, w której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się oraz procentowy udział poszczególnych dyscyplin, w ramach których będą uzyskiwane efekty uczenia się określone w programie studiów:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Procentowy udział dyscypliny wiodącej
nauki prawne	67%
Nazwy poszczególnych dyscyplin	Procentowy udział poszczególnych dyscyplin
nauki o polityce i administracji	14%
ekonomia i finanse	10%
językoznawstwo	9%
Razem:	100 %

Część II. Efekty uczenia się.

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KP6_WG1	podstawową wiedzę interdyscyplinarną z zakresu europeistyki i jej miejsca w systemie nauk i relacjach względem innych nauk
	KP6_WG2	podstawowe założenia i terminologię właściwą naukom prawnym, politycznym, ekonomicznym oraz w sferze nauk o kulturze, dysponuje wiedzą w zakresie ich wzajemnych relacji oraz właściwych im więzi społecznych

	KP6_WG3	typowe struktury i instytucje Unii Europejskiej, Rady Europy oraz innych organizacji międzynarodowych jak również organy administracji rządowej i samorządowej zajmujące się różnymi formami współpracy w Europie, w szczególności o ich istotne elementy oraz procesy dokonujące się w tym zakresie; zna wybrane struktury i instytucje w tej materii oraz o ich historyczną ewolucję i ma poglądy na ten temat
	KP6_WG4	przyczyny i rozwój integracji europejskiej, jej mechanizmy, znaczenie i efekty oraz wpływ na rozwój instytucji i struktur prawnych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych
	KP6_WG5	w podstawowym zakresie system prawa międzynarodowego publicznego i prawa Unii Europejskiej, ich źródła, wybrane instytucje i mechanizmy w tym ma wiedzę dotyczącą sposobów tworzenia prawa międzynarodowego i unijnego oraz ich wpływu na sytuację państw i jednostek; ma wiedzę w zakresie relacji między prawem międzynarodowym publicznym, prawem UE i prawem krajowym; zna wiodące poglądy w tej materii
	KP6_WG6	ma podstawową wiedzę w zakresie nauki o polityce a także nauki o państwie, zna zasady leżące u podstaw typowych systemów politycznych współczesnych państw; zna podstawowe zasady, instytucje i mechanizmy ustrojowe państw europejskich, procesy ich rozwoju oraz aktualne poglądy w tej materii
	KP6_WG7	zna współczesne stosunki społeczne, kulturowe, wyznaniowe i etniczne, zna ich prawno-polityczne oraz cywilizacyjne podłoże i uwarunkowania
	KP6_WG8	ma wiedzę w zakresie statusu jednostki we współczesnym świecie, zna jej prawa oraz rolę jako twórcy systemów prawnych, ekonomicznych czy politycznych
	KP6_WG9	metody pozyskiwania danych ekonomicznych, zna metody i narzędzia analizy i interpretacji tekstów prawnych ze szczególnym uwzględnieniem wybranych instytucji oraz organizacji społecznych lub gospodarczych
P6S_WK	KP6_WK1	podstawowe pojęcia, wybrane instytucje i mechanizmy właściwe ekonomii oraz europejskiej integracji gospodarczej, zna procesy ich rozwoju i postrzega je w kontekście prawnym i politycznym
	KP6_WK2	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
	KP6_WK3	ogólne zasady tworzenia i prowadzenia indywidualnej przedsiębiorczości zakorzenione w znajomości odpowiednich reguł prawnych i ekonomicznych
Umiejętności, absolwent potrafi:		

P6S_UW	KP6_UW1	w sposób prawidłowy zastosować zdobytą wiedzę w zakresie podstaw prawa do rozwiązywania problemów natury praktycznej, również w wymiarze działalności zawodowej
	KP6_UW2	w sposób prawidłowy aplikować zdobytą wiedzę w zakresie podstaw ekonomii do rozwiązywania problemów praktycznych, również w wymiarze działalności zawodowej
	KP6_UW3	efektywnie pozyskiwać informacje z zakresu prawa oraz dane ekonomiczne, interpretować je i wykorzystać do analizy wybranych zjawisk i procesów natury prawnej, politycznej, ekonomicznej oraz kulturowej, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych
	KP6_UW4	prawidłowo ocenić przebieg wybranych procesów politycznych i gospodarczych, rozumie ich istotę i dostrzega ich przyczyny, efekty i znaczenie oraz wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania
	KP6_UW5	w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne możliwości rozwiązywania problemów natury prawnej, ekonomicznej, politycznej czy kulturowej i proponować sposoby ich rozwiązania
	KP6_UW6	prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów prawnych, politycznych, ekonomicznych i zjawisk społecznych
	KP6_UW7	samodzielnie formułować oceny i wnioski odnośnie wybranych zjawisk kulturowych, potrafi je właściwie interpretować oraz dostrzega ich powiązania ze sferą prawa, polityki i gospodarki
	KP6_UW8	rozumie i potrafi właściwie interpretować aktualne zjawiska społeczne w wymiarze międzynarodowym i krajowym
	KP6_UW9	wykorzystać zdobytą wiedzę do skutecznego przeprowadzenia podstawowych czynności jednostki związanych z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego UE (podejmowanie zatrudnienia, prowadzenie działalności gospodarczej)
P6S_UK	KP6_UK1	w ramach zdobytej wiedzy, analizować, komentować i interpretować konkretne procesy i specyficzne zjawiska społeczne dla danego kierunku studiów osadzając je w kontekście prawnym, politycznym, ekonomicznym czy kulturowym; potrafi prognozować ich dalszy rozwój
	KP6_UK2	przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące zagadnień związanych z europeistyką, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych a także różnych źródeł
	KP6_UK3	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla europeistyki, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2

		Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P6S_UO	KP6_UO1	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
	KP6_UO2	odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
P6S_UU	KP6_UU1	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KP6_KK1	uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności
P6S_KO	KP6_KO1	uczestniczenia w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich) uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne
	KP6_KO2	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
P6S_KR	KP6_KR1	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Grupa Zajęć_1 Historia społeczna Europy

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG7, KP6_UW6, KP6_UW7, KP6_UK1, KP6_UU1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Kontynent Europejski – granice i cechy szczególne. Kształtowanie się społeczeństw stanowych i reprezentacji stanowej. Chrystianizacja Europy i kryzys chrześcijaństwa. Wojny religijne i ich konsekwencje. Myśl polityczna odrodzenia w Europie. Specyfika ustroju absolutnego. Rewolucja angielska, skutki społeczne, gospodarcze i polityczne. Rewolucja francuska i jej wpływ na dzieje kontynentu. Polska czasów Stanisławowskich. Konstytucja 3 Maja 1791. Liberalizm, konserwatyzm, socjalizm. Przebieg i konsekwencje Wiosny Ludów w Europie. Wzrost znaczenia kwestii robotniczej - nauka społeczna kościoła katolickiego. Zmiany w układzie sił po I wojnie światowej. Demoliberalizm a nowe zjawiska społeczno-polityczne: autorytaryzm, faszyzm, komunizm. Odbudowa państwowości polskiej i litewskiej. Dyktatury w Europie w okresie międzywojennym. II wojna światowa. Podział Europy. Polskie państwo podziemne. Bałtycki model oporu antynazistowskiego. Stalinizm w ZSRR i państwach bloku sowieckiego. Próby oporu społecznego w państwach komunistycznych w Europie. Dzieje polityczne Europy Zachodniej po II wojnie światowej. Jesień Ludów 1989 r. i jej konsekwencje. Rozpad ZSRR i bloku radzieckiego. Procesy integracyjne w Europie. Skutki Brexitu.

Grupa Zajęć_2 Prawo własności intelektualnej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Utwór jako przedmiot prawa autorskiego. Powstanie ochrony i podmiot praw autorskich. Rodzaje utworów. Autorskie prawa majątkowe. Autorskie prawa osobiste. Plagiat. Dozwolony użytek osobisty i publiczny. Prawa pokrewne. Ochrona

wizerunku. Prawo znaków towarowych. Prawo patentowe. Prawo wzorów użytkowych. Prawo wzorów przemysłowych. Oznaczenia geograficzne.

Grupa Zajęć_3 Ekonomia

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG9, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UW5, KP6_UK1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wprowadzenie do ekonomii. Narzędzia analizy ekonomicznej. Gospodarka rynkowa, jej istota i elementy składowe. Teoria zachowań konsumenckich. Teoria podaży. Struktury rynku a decyzje producenta. Charakterystyka rynków czynników produkcji. Informacja jako nowy czynnik produkcji. Rachunek Produktu Narodowego. Wydatki a wielkość produkcji w gospodarce. Rynek pieniądza. Rynek pracy. Inflacja. Gospodarka otwarta. Wzrost gospodarczy

Grupa Zajęć_4 Fachowa terminologia w języku litewskim

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Przyczyny i skutki globalizacji. Różnorodność językowa w Unii Europejskiej. Europejski Dzień Języków. Języki oraz biznes są nierozłączni. Komunikacja w środowisku wielokulturowym. Język litewski w Unii Europejskiej. Pielęgnowanie europejskiej różnorodności kulturowej i językowej. Tożsamość narodowa. Podstawy etyki. Litwa w procesie integracji europejskiej. Źródła prawa Unii Europejskiej. Prawo i Litwa. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Instytucje Unii Europejskiej. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Polityka Unii Europejskiej. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Problemy Europy i jej przyszłość. Wystąpienie publiczne (prezentacja). Komunikacja społeczna. Dialog, monolog. Dyskusja, polemika, dysputa. Przygotowanie się do publicznego wystąpienia.

Grupa Zajęć_5 Komunikacja społeczna

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_UO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Podstawowe, wybrane teorie komunikowania społecznego. Wybrane modele komunikacji.

Pojęcie kompetencji komunikacyjnej; umiejętności komunikacyjne, cechy umiejętności, umiejętności trzonowe i częściowe. Typy komunikowania (komunikowanie informacyjne i perswazyjne). Rodzaje komunikacji. Metody i techniki komunikacji. Bariery w komunikacji. Komunikowanie masowe, komunikowanie się w organizacjach, komunikowanie polityczne i publiczne, komunikacja internetowa. Komunikacja dziedzictwa i pamięci, komunikacja międzykulturowa, perswazja i propaganda, teorie komunikacji, działanie komunikacyjne. Negocjacje jako proces komunikacji.

Grupa Zajęć_6 Wychowanie fizyczne

Symbole efektów uczenia się: KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wychowanie fizyczne: Zasady BHP na zajęciach wychowania fizycznego, regulamin korzystania z obiektu sportowego. Nauka podstawowych elementów technicznych i taktycznych. Wykształcenie wśród studentów potrzeby dbałości o kondycję fizyczną oraz wsparcie rozwoju kompetencji społecznych dotyczących współpracy grupowej.

Grupa Zajęć_7 Repetytorium z języka polskiego

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy. Nazwy własne: odmiana imion, nazwisk, nazw geograficznych, tworzenie nazw mieszkańców regionów geograficznych. Poprawność w zakresie składni zgody. Wyrazy pomocnicze w zdaniu: używanie przyimków i wyrażen przyimkowych, spójników. Zasady używania imiesłowowego równoważnika zdania. Składnia liczebników. Zapożyczenia składniowe i leksykalne. Utrwalanie słownictwa ogólnego oraz poszerzanie słownictwa specjalistycznego z zakresu studiów europejskich. Typowe zwroty i wyrażenia stosowane w pracach naukowych. Ćwiczenia w redagowaniu i streszczaniu tekstu. Tworzenie tekstów użytkowych. Prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu studiów europejskich.

Grupa Zajęć_8 Język angielski

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Tematyka: Komunikacja. Kariera. Negocjacje i osiągnięcie porozumienia. Różnice kulturowe. Rozmowy telefoniczne. Bieżące wydarzenia polityczne, gospodarcze i społeczne w kraju i na świecie. Globalizacja – przyczyny i skutki; Tożsamość narodowa i poczucie bycia Europejczykiem; Dziedzictwo kulturowe społeczeństw europejskich; Problemy Europy i jej przyszłość. Prawo i postępowanie administracyjne. Prawo Unii Europejskiej. Życie w społeczeństwie. Ochrona praw człowieka. Finanse i bankowość. Priorityty. Przewidywanie, planowanie czasu. Globalizacja: zalety i wady. Idee promowane przez firmy i organizacje. Państwa europejskie. Różnice kulturowe. Rozwijanie umiejętności słuchania, mówienia i czytania przydatnych w pracy zawodowej.

Język: czasy teraźniejsze: present simple, present continuous, present perfect, present perfect continuous, czasy przeszłe: past simple, past continuous, past perfect, czasy przyszłe, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, liczebniki, stopniowanie przymiotników, czasowniki modalne, idiomy i czasowniki frazalne, strona bierna, przyimki, tryby warunkowe, spójniki.

Pisanie: e-mail, CV, list motywacyjny, skróty, list z żądaniem zapłaty, pisanie emaila podsumowującego argumenty za i przeciw, e-mail do wszystkich pracowników, notatka służbowa, agenda spotkania, opisywanie wykresów, opis, recenzja.

Grupa Zajęć_9 Technologie informacyjne

Symbole efektów uczenia się: KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Elementy systemu operacyjnego. Procesor tekstu: Interfejs programu Word 2007. Podstawowe metody formatowania tekstu. Formatowanie długiego dokumentu (sekcje, spis treści, odsyłacze, cytaty). Tabele. Grafika (WordArt, SmartArt, wykresy). Korespondencja seryjna. Tworzenie stron WWW, tworzenie formularzy, dodawanie komentarzy.

Arkusz kalkulacyjny: obliczenia, formatowania, korzystanie z funkcji, wykresy, formatowanie warunkowe, niestandardowe formaty liczb, konsolidacja.

Tworzenie i zapisywanie prezentacji multimedialnej. Modyfikowanie i drukowanie prezentacji. Bazy danych: MS Access. Tworzenie stron internetowych. Przeglądarki stron internetowych, wyszukiwarki, katalogi, portale. Nawigacja stron i wyszukiwanie informacji.

Grupa Zajęć_10 Mniejszości narodowe i etniczne w Europie

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UW7, KP6_UO1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Definicja narodu, państwa narodowego i mniejszości narodowej. Mniejszość etniczna. Europejskie mniejszości. Modele relacji większości państwowej i mniejszości. Mały traktat Wersalski a kraje europejskie. Mniejszości narodowe w polskiej myśli politycznej u schyłku XIX i na początku XX wieku. Polityka mniejszościowa II RP. Wileński model polsko-żydowskiego współistnienia w okresie międzywojennym jako przykład dążenia do społeczeństwa obywatelskiego. Mniejszości narodowe w latach II wojny światowej. PRL wobec mniejszości narodowych i etnicznych. Polska i inne kraje obozu socjalistycznego w okresie transformacji a problem mniejszości narodowych. Bałkany a problem mniejszości narodowych. Nacjonalizm w Europie. Ochrona międzynarodowa mniejszości narodowych i etnicznych w Europie w latach 90. XX wieku. Mniejszość polska i inne mniejszości narodowe w Europie. Mniejszości narodowe (nowe i stare) i etniczne w Europie a globalna społeczność obywatelska.

Grupa Zajęć_11 Instytucje Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Unia Europejska jako specyficzna organizacja międzynarodowa. Instytucje UE (geneza, charakter prawny, kompetencje, sposób podejmowania decyzji): Rada Europejska, Rada, Parlament Europejski, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Bank Centralny. Inne wybrane organy UE. Relacje międzyinstytucjonalne w UE: równowaga instytucjonalna, zasada lojalnej współpracy, porozumienia międzyinstytucjonalne.

Grupa Zajęć_12 Integracja europejska

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW3, KP6_UW8, KP6_UO1, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Pojęcie i formy integracji. Procesy integracyjne w Europie – rys historyczny. Integracja w ramach Unii Europejskiej: Wspólnoty Europejskie, ustanowienie Unii Europejskiej i jej konstrukcja, reforma Unii Europejskiej, założenia Traktatu z Lizbony. Europejski Obszar Gospodarczy. Integracja w ramach Rady Europy. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Integracja państw Europy Środkowo-Wschodniej: Grupa Wyszehradzka, Wspólnota Niepodległych Państw, w kierunku Unii Euroazjatyckiej. Istota i formy integracji. Ekonomiczne skutki poszczególnych form integracji według klasyfikacji Bela Ballassy: Strefa wolnego handlu. Unia celna. Wspólny rynek. Unia gospodarcza i walutowa.

Grupa Zajęć_13 UE i jej wschodni sąsiedzi

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG6, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wschodni sąsiedzi UE - geografia, charakterystyka. Wymiar Wschodni polityki Unii Europejskiej. Wschodnia polityka UE a historyczne doświadczenia państw członkowskich. Relacje polityczne z UE. Relacje gospodarcze z UE. UE wobec przemian politycznych i problemu praw człowieka na Wschodzie. Unia Euroazjatycka a UE. UE wobec zagrożeń płynących ze Wschodu. Konflikty w Czeczenii, Gruzji i na Ukrainie a UE. Relacje UE - Federacja Rosyjska. Relacje UE - Ukraina, Białoruś, Mołdawia. Relacje UE z państwami Zakaukazia. Relacje UE z Turcją. Relacje UE z Izraelem i Autonomią Palestyńską. UE wobec konfliktów na Bliskim Wschodzie. Wprowadzenie do problematyki, wyjaśnienie pojęć, omówienie literatury. Polityka wschodnia UE. Stosunki UE z Rosją. Stosunki UE z państwami o. postradzieckiego. Stosunki UE z państwami Bliskiego Wschodu.

Grupa Zajęć_14 Prawo międzynarodowe publiczne

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_WG8, KP6_UW8, KP6_UK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wprowadzenie do przedmiotu. Pojęcie i przedmiot prawa międzynarodowego. Źródła prawa międzynarodowego. Prawo traktatowe. Podmioty prawa międzynarodowego. Podstawowe zasady odpowiedzialności międzynarodowej. Prawo dyplomatyczne i konsularne. Terytorium państwowe – pojęcie i rodzaje. Status prawny obszarów morskich w świetle prawa międzynarodowego. Obszary poza terytorium państwowym. Przestrzeń powietrzna i kosmiczna. Sytuacja prawna ludności w prawie międzynarodowym. Międzynarodowa ochrona praw człowieka. Pojęcie organizacji międzynarodowych i ich klasyfikacja. Załatwianie sporów międzynarodowych. Zakaz użycia siły w stosunkach międzynarodowych.

Grupa Zajęć_15 Finanse i budżet UE

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG9, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Historia budżetu Unii Europejskiej. Źródła prawa budżetowego. Konstrukcja budżetu UE. Miejsce wybranych państw członkowskich w strukturze wydatków budżetu UE. Procedura budżetowa. Zasady wykonania budżetu UE. Funkcja kontroli. Sankcje. Harmonizacja podatków a budżet ogólny UE

Grupa Zajęć_16 Programy i fundusze UE

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WG9, KP6_UW1, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Rodzaje programów i funduszy UE i ich specyfika. Zasady udzielania wsparcia z funduszy UE. Pojęcie projektu europejskiego, rodzaje projektów, cykl życia projektu, elementy składowe projektu. Procedura składania wniosków o dofinansowanie projektu. Procedura przyjmowania i oceny wniosków. Negocjacje i podpisanie umowy o dofinansowanie projektu. Procedura odwoławcza w systemie wdrażania funduszy Unii Europejskiej. Zarządzanie i realizacja projektów. Kontrola projektów finansowanych ze środków UE.

Grupa Zajęć_17 Systemy polityczne państw europejskich

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG6, KP6_WG7, KP6_UW4, KP6_UW8, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Uwagi wstępne na temat przedmiotu. Przedstawienie tematyki wykładu, literatury, formy zaliczenia oraz wyjaśnienie podstawowych pojęć. Konstytucja – rola i znaczenie w systemach politycznych. Cechy szczególne i rodzaje. Sposoby uchwalania. Podstawowe zasady ustroju politycznego. Wybory a obywatele. Zasady prawa wyborczego. Wolne wybory a przymus wyborczy. Systemy wyborcze. Geografia wyborcza, formuły wyborcze: większościowe, proporcjonalne, mieszane. Metody podziału mandatów. Wady i zalety poszczególnych systemów wyborczych. Parlament jako instytucja systemu politycznego. Struktura parlamentu, funkcje, relacje między izbami parlamentarnymi. Wady i zalety parlamentu bikameralnego. Rząd jako instytucja systemu politycznego. Modele egzekutywy dawniej i współcześnie. Rodzaje systemów politycznych. Funkcjonowanie systemów politycznych. System polityczny USA. System polityczny Wielkiej Brytanii. System polityczny V RF. System polityczny RFN. System polityczny Szwajcarii. Państwa niedemokratyczne w Europie

Grupa Zajęć_18 Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_UO2, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Przedmiot obejmuje swoim zakresem zagadnienia tematyczne w podziale na dwie części poświęcone odrębnym organizacjom. W części pierwszej realizowane są

tematy związane z ochroną praw człowieka w Radzie Europy (Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz procedura przed Trybunałem Praw Człowieka). W drugiej części omawiana jest ochrona praw człowieka w Unii Europejskiej (Karta Praw Podstawowych, prawo traktatowe, orzecznictwo ETS).

Obejmuje swoim zakresem zagadnienia tematyczne w podziale na dwie części poświęcone odrębnym organizacjom UE i RE. Tematami są: struktury organizacyjne obu organizacji stojące na straży praw człowieka, gwarancje ochrony praw człowieka, praktyka ochrony oraz wszystkie najważniejsze akty normatywne UE i RE stanowiące o ochronie praw człowieka

Grupa Zajęć_19 Przedmioty do wyboru 1

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Międzynarodowe stosunki gospodarcze

Wprowadzenie do MSG. Międzynarodowy podział pracy. Pojęcie i struktura gospodarki światowej. Handel towarowy i podstawy teorii wymiany międzynarodowej. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji. Korzyści z międzynarodowego handlu towarami i usługami. Międzynarodowy rynek walutowy i międzynarodowe systemy walutowe. Międzynarodowe organizacje gospodarcze. Zagraniczna polityka ekonomiczna. Międzynarodowa integracja gospodarcza.

UE jako aktor stosunków międzynarodowych

Uczestnicy współczesnych stosunków międzynarodowych. Miejsce Unii Europejskiej we współczesnym systemie międzynarodowym. Rola Unii Europejskiej w budowie nowego ładu międzynarodowego po 1989 r. Unia Europejska w architekturze ładu międzynarodowego w XXI w. Międzynarodowy potencjał Unii Europejskiej. Soft Power UE. Unia Europejska jako aktor globalny – aspekty polityczno-obronne. Główne zagrożenia bezpieczeństwa UE. Główne kierunki i cele polityki zagranicznej UE. Polityka międzynarodowa UE a polityka zagraniczna państw członkowskich UE. Relacje UE - Federacja Rosyjska. Relacje UE – USA. Relacja UE – państwa Dalekiego Wschodu. Relacje UE z państwami Szerokiego Bliskiego Wschodu. Relacje UE z państwami Afryki i Ameryki Łacińskiej. Polityka zagraniczna UE – między oczekiwaniami a rzeczywistością - próba oceny.

Unia Europejska – nowy typ wspólnoty międzynarodowej. Rola UE w systemie stosunków międzynarodowych. Instytucjonalizacja polityki zagranicznej UE. Polityka rozszerzenia UE. UE na forum organizacji międzynarodowych. UE wobec ochrony praw człowieka. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa. Europejska Polityka Sąsiedztwa Unii Europejskiej. Istota, cele, zasady, instrumenty. Wymiar Wschodni Europejskiej Polityki Sąsiedztwa Unii Europejskiej. Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego. Polityka arktyczna Unii Europejskiej. Obszary specjalne państw członkowskich Unii Europejskiej. Relacje transatlantyckie UE.

Grupa Zajęć_20 Procesy decyzyjne w UE

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WG5, KP6_UW6, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Specyfika procesów decyzyjnych w Unii Europejskiej - procedury rewizji Traktatów oraz przyjmowania aktów prawa pochodnego UE. Zróżnicowanie procedur przyjmowania uchwał, specyfika i przebieg poszczególnych procedur ustawodawczych i nieustawodawczych. Rola i wpływ na proces podejmowania decyzji poszczególnych uczestników procedury ze szczególnym uwzględnieniem parlamentów narodowych państw członkowskich. Rola lobbingu w Unii Europejskiej oraz mechanizmów wpływania na proces decyzyjny Unii Europejskiej.

Grupa Zajęć_21 Systemy informacyjne w UE i RE

Symbole efektów uczenia się: KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wybrane systemy informacyjne Unii Europejskiej i Rady Europy. Praktyczne ćwiczenia w zakresie wyszukiwania informacji dotyczących źródeł, orzecznictwa i innych dokumentów Unii Europejskiej i Rady Europy. Wykorzystanie portali internetowych do pisania m.in. skarg i petycji w ramach pozasądowej kontroli czy popierania inicjatyw obywatelskich.

Grupa Zajęć_22 Prawo Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG5, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_UO1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wprowadzenie, historia integracji w ramach Wspólnot i Unii Europejskiej. Charakter prawny Unii Europejskiej, cele UE, członkostwo w UE i wystąpienie z Unii. Podstawowe zasady prawa UE. Kompetencje UE. Źródła prawa Unii Europejskiej i ich stanowienie. System ochrony prawnej w UE (wymiar sądowy i pozasądowy). Prymat prawa Unii Europejskiej. Wybrane zasady prawa Unii Europejskiej: zasada subsydiarności, proporcjonalności, równości, lojalnej współpracy.

Grupa Zajęć_23 Proseminarium

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_KK1, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Metodologia pisania pracy. Metody badań. Podstawowe zasady konstrukcji prac naukowych. Źródła informacji naukowej. Technika pisania prac dyplomowych. Forma pracy dyplomowej. Tabele i wykresy w pracy. Struktura pracy. Bibliografia. Przygotowanie referatu i prezentacji. Przygotowanie i przedstawienie planu pracy. Wybór i przestudiowanie literatury podstawowej i dodatkowej.

Grupa Zajęć_24 Polityka społeczna w Europie

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG7, KP6_WG8, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Cele, podmioty, przedmioty i adresaci polityki społecznej. Geneza polityki społecznej. Modele polityki społecznej a procesy globalizacyjne. Mierniki rozwoju społecznego i zróżnicowania społecznego. Polityka dotycząca rynku pracy. Polityka na rzecz zatrudnienia – wymiar społeczny i gospodarczy. Problem ubóstwa we współczesnych

państwach Europy. Polityka prorodzinna i demografia. Procesy migracyjne we współczesnej Europie. Ubezpieczenie społeczne: cele i mechanizmy. Starzenie się ludności: wymiar lokalny i międzynarodowy. Polityka edukacyjna. Polityka strukturalna i sektorowa - wymiar społeczny i gospodarczy. Problem deficytu i długu publicznego we współczesnej gospodarce i społeczeństwach. Rola, wpływ i znaczenie organizacji pozarządowych we współczesnych państwach Europy. Wykluczenie i patologie społeczne. Pomoc publiczna: sektorowa, horyzontalna, regionalna. Dylematy współczesnej polityki społecznej.

Wprowadzenie do polityki społecznej. Krótki zarys historyczny polityki społecznej. Modelowe rozwiązania w polityce społecznej. Indeksy i mierniki polityki społecznej. Zróżnicowanie dochodowe i przestrzenne we współczesnym społeczeństwie Europy. Problemy rynku pracy - zatrudnienie, bezrobocie, płaca minimalna. Problemy demograficzne państw Europy. Polityka prorodzinna. Procesy migracyjne współczesnej Europy. Struktura wiekowa i problem starzenia się społeczeństw państw Unii Europejskiej. Modele polityki edukacyjnej - koszyk ucznia i koszyk studenta. Aspekt społeczny w polityce strukturalnej. Finanse państwa a polityka społeczna. Organizacje pozarządowe w państwach UE. Dane statystyczne państw UE na temat patologii społecznych. Młodzież a współczesna polityka społeczna.

Grupa Zajęć_25 Sztuka negocjacji

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_UO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Pojęcie i sens negocjacji. Przedmiot negocjacji. Wywieranie wpływu. Style negocjowania. Komunikacja w negocjacjach. Sytuacje negocjacyjne. Teoria gier a negocjacje. Fazy negocjacji. Cechy dobrego negocjatora. Perswazja i manipulacja. Kłamstwo w sferze publicznej. Płeć a zachowanie komunikacyjne. Komunikacja międzykulturowa. Manipulacje w negocjacjach. Negocjacje w praktyce.

Grupa Zajęć_26 Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz zarządzanie granicami UE

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_UO1, KP6_UO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości w poszanowaniu praw podstawowych oraz różnych systemów i tradycji prawnych państw członkowskich. Zasady kontroli osób na granicach UE. Wspólna polityka w dziedzinie azylu, imigracji i kontroli granic zewnętrznych. Środki zapobiegające przestępczości, rasizmowi i ksenofobii oraz zwalczające te zjawiska. Środki służące koordynacji i współpracy organów policyjnych i sądowych oraz innych właściwych organów, a także za pomocą wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych w sprawach karnych i, w miarę potrzeby, przez zbliżanie przepisów karnych.

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości, w szczególności przez zasadę wzajemnego uznawania orzeczeń sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych.

Grupa Zajęć_27 Przedmioty do wyboru 2

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW5, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia:

Dyplomacja wielostronna

Podstawowe pojęcia, podstawy prawne i zasady funkcjonowania dyplomacji wielostronnej; geneza i rozwój historyczny dyplomacji wielostronnej; rokowania jako główny instrument dyplomacji. Cechy charakterystyczne rokowań wielostronnych w porównaniu z rokowaniami dwustronnymi. Konferencje międzynarodowe. Organizacje międzynarodowe - zagadnienia podstawowe. Przyczyny i przejawy konfliktów i sporów międzynarodowych. Rola organizacji międzynarodowych w dyplomatycznym rozwiązywaniu sporów.

Prawo dyplomatyczne i konsularne

Zagadnienia wprowadzające: geneza i pojęcie prawa dyplomatycznego i konsularnego, specyfika prawa dyplomatycznego i konsularnego, podobieństwa i różnice.

Prawo dyplomatyczne: organy państwa w stosunkach zewnętrznych, ustanawianie stosunków dyplomatycznych, szefowie i członkowie misji dyplomatycznych (klasy, rangi, tytuły), początek i koniec pełnienia funkcji dyplomatycznych, główne funkcje dyplomatyczne, przywileje i immunitety dyplomatyczne, misje specjalne, prawo dyplomatyczne organizacji międzynarodowych .

Prawo konsularne: ustanawianie stosunków konsularnych, urzędy konsularne i ich organizacja wewnętrzna, początek i zakończenie funkcji konsularnych, najważniejsze funkcje konsularne, przywileje i immunitety konsularne.

Grupa Zajęć_28 Przedmioty do wyboru 3

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG5, KP6_WK3, KP6_UW1, KP6_UW9, KP6_KK1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Europejskie prawo gospodarcze

Ogólna charakterystyka europejskiego prawa gospodarczego. Swobody rynku wewnętrznego: Swoboda przepływu towarów, Swoboda przepływu osób, Swoboda przedsiębiorczości, Swoboda świadczenia usług, Swoboda przepływu kapitału i płatności. Europejskie prawo ochrony konkurencji.

Prowadzenie działalności gospodarczej w państwach członkowskich UE

Wykład: Zadania i funkcje UE oraz państw członkowskich w zakresie kształtowania zasad podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Podstawy prawne działalności gospodarczej w UE (w ujęciu celów, polityk i regulacji prawnych). Wolność gospodarcza w *acquis de l'union*.

Ćwiczenia: Zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w Polsce (jako państwie członkowskim Unii Europejskiej). Zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w wybranych państwach członkowskich UE – praca w grupach.

Grupa Zajęć_29 Przedmioty do wyboru 4

Symbole efektów uczenia się: KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_KO1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia:

Marketing miast i regionów europejskich

Pojęcie i istota marketingu miejsc. Źródła informacji jako podstawa kreowania marketingu miejsc. Segmentacja odbiorców marketingu miejsc. Narzędzia promocji regionów. Instrumenty promocji miast. Zasady kreowania wizerunku regionów i miast. Wybrane strategie europejskich regionów i miast.

Polityka regionalna

Region i problematyka zróżnicowań regionalnych. Organy przedstawicielskie regionów w Europie. Podstawy prawne i zasady polityki regionalnej Unii Europejskiej. Instrumenty polityki regionalnej Unii Europejskiej. Programowanie rozwoju regionalnego we Wspólnocie Europejskiej. Programowanie rozwoju regionalnego w Polsce z wykorzystaniem standardów europejskich. Finansowe aspekty członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Polityka regionalna – wybrane kwestie krajowe.

Grupa Zajęć_30 Przedmioty do wyboru 5

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG5, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_KO2, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Rynek wewnętrzny UE

Podstawowe zasady, sposoby i efekty funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii Europejskiej (jednolitego rynku europejskiego). Specyfika swobód rynku wewnętrznego: swobodny przepływ towarów, osób, usług i przedsiębiorczości oraz kapitału i płatności, ich ramy prawne oraz ekonomiczne.

Podejmowanie zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej

Swoboda przepływu pracowników w UE według dyrektywy. Swoboda przepływu pozostałych obywateli UE, w tym członków ich rodzin według dyrektywy. Ograniczenia w swobodzie przemieszczania się osób w UE. Swoboda przepływu pracowników w UE według orzecznictwa TRUE. Swoboda przepływu pozostałych obywateli UE, w tym członków ich rodzin według orzecznictwa TRUE.

Zatrudnianie w wybranych krajach UE. Swoboda świadczenia usług w UE. Swoboda świadczenia usług w UE według TRUE. Delegowanie pracowników w ramach swobody świadczenia usług. Delegowanie pracowników w ramach swobody świadczenia usług według TRUE. Uznawanie dyplomów i kwalifikacji. Uznawanie kwalifikacji zawodowych w UE w zawodach prawniczych oraz według orzecznictwa. Zatrudnienie w organach UE według rozporządzenia. Zatrudnianie w organach UE według orzecznictwa. Zatrudnienie w krajowej administracji publicznej

Grupa Zajęć_31 Seminarium

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Cel, zakres i przedmiot seminarium licencjackiego. Omówienie pojęć związanych z metodologią i przebiegiem badania naukowego. Prezentacja zasad pisania prac naukowych, wymagań stawianych tekstowi pracy (wymagań formalnych i merytorycznych oraz zasad etycznych) oraz kryteriów oceny pracy licencjackiej. Określenie harmonogramu prac związanych z przygotowaniem pracy licencjackiej. Dyskusja o literaturze przedmiotu i źródłach pozyskiwania danych. Określenie hipotezy badawczej i tematu pracy wraz z uzasadnieniem – prezentacja, dyskusja i weryfikacja. Prezentacja i dyskusja nad samodzielnie przygotowywanymi rozdziałami pracy wraz z ich korektą. Prezentacja całościowa ostatecznej wersji pracy licencjackiej. Omówienie przebiegu egzaminu dyplomowego licencjackiego.

Grupa Zajęć_32 Praktyki zawodowe

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_UO1, KP6_UU1

Wymiar praktyk zawodowych – 6 miesięcy (360 godzin): 1 miesiąc po II semestrze studiów, 1 miesiąc po IV semestrze studiów, 4 miesiące w trakcie VI semestru studiów

Praktyka zawodowa cz. 1 – cz. 3

Podczas warsztatów przygotowujących do praktyk Student pozna cele, treści merytoryczne oraz wymagania stawiane wobec zaliczenia praktyk. Przygotowując dwustronną umowę Student pozna obowiązki, wymagania i prawa każdej strony podczas realizacji praktyki zawodowej. W trakcie realizacji studenckich praktyk zawodowych Studenci zdobywają doświadczenie oraz nabywają wiedzę i umiejętności przydatne w profesjonalnej pracy zawodowej. Studenci zdobędą podstawowe doświadczenie w zakresie europeistyki, terminologii prawniczej, ekonomicznej, kulturowej, społecznej oraz politycznej. Zapoznają się z działalnością instytucji, w których odbywają praktyki zawodowe (samorządy, starostwa, urzędy samorządowe, instytucje UE, ośrodki zajmujące się ochroną praw człowieka, media). Poznają podstawy pracy w zespole i nabędą kompetencje społeczne. Uwzględniając wielokulturowy charakter regionu, realizując praktyki zawodowe Studenci nauczą się tolerancji, dialogu, co przyczyni się do lepszej integracji ze społeczeństwem Litwy. Przygotowując sprawozdanie z przebiegu praktyki (Dzienniczek Praktyk) oraz Raport z Praktyk Student nabędzie umiejętności podsumowania.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się: egzamin pisemny, egzamin ustny, zaliczenie pisemne, kolokwium, test, aktywność na zajęciach, praca projektowa, prezentacja rozwiązań zadań.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć określone są w części B sylabusu na dany rok akademicki.

Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwany tytuł zawodowy:

Warunkiem ukończenia studiów jest spełnienie wymagań określonych w programie studiów, w tym przygotowanie pracy dyplomowej, a tym samym uzyskanie 182 punktów ECTS oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Uzyskany tytuł zawodowy: licencjat.

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7 – poziom PRK (6 - studia pierwszego stopnia, 7 – studia drugiego stopnia i jednolite magisterskie)

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębia i zakres
	K - kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O - odpowiedzialność
	R – rola zawodowa